

BOSNA I HERCEGOVINA
TUŽILAŠTVO – TUŽITELJSTVO BiH
SARAJEVO
Broj: KT - RZ - 31/05
Sarajevo, 28.12.2005.godine

- 14106

SUD BOSNE I HERCEGOVINE-SARAJEVO

Primljena neposredno poštom (obično preporučena) 29.12.2005. god. u primjorka sa
Predato poštom preporučeno na recipis dana
20 godina.
Pismeno taksirano sa KM u taksenim markama
nedostaje taksa KM pismeno primljeno bez takse
Primljene vrijednosti: (novac, taksene marke i sl.)
Ovlašteni činik suda

Optužnica KT-RZ-31/05
od 28.12.2005.
POTVRĐENA DANA
5.01.2006.
Sudija
[Signature]

SUD BOSNE I HERCEGOVINE
- Sudiji za prethodno saslušanje -

Sarajevo

Sud BiH / Cr
Krivično odjeljenje i Apelaciono odjelje
Kriminalno odjeljenje i Apelaciono odjelje
Odjel I / Odjel II / Ogran I u O
Kabinet za sudsku upravu / Otvorac za cizme i sl.

KRO/05/40
844 (REGISTAR)
041497AL-713
11:30 27.12.05

Na osnovu člana 35. stav 2. tačka h) i člana 226. stav 1. Zakona o krivičnom postupku BiH, p o d i ž e m

OPTUŽNICU

PROTIV:

KOVAČEVIĆ NIKOLE (ranije Kajtez Daniluško) sin Kajtez Gojka i majke Milke, rođ. Branković, rođen, 19.04.1968. godine u selu Kruhari, općina Sanski Most, sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem, po zvanju bravar-varilac, stalno nastanjen u Mačvanski Pričinac, ulica Cara Dušana bb, opština Šabac, Državna zajednica Srbije i Crne Gore, posjeduje dvojno državljanstvo i to Srbije i Crne Gore i Bosne i Hercegovine, nalazi se u pritvoru od 10.10.2005. godine u Pritvorskoj jedinici Suda BiH, po Rješenju Suda Bosne i Hercegovine broj: X-KRN- 02/40 od 04.10.2005.godine

Što je:

U periodu od aprila do avgusta mjeseca 1992. godine, kao pripadnik lokalne jedinice, poznate kao Srpske odbrambene snage - SOS, koja je zaključkom Kriznog štaba Srpske opštine Sanski Most broj: o0/02 od 22.04.1992. godine prerasla u specijalnu jedinicu Srpske teritorijalne odbrane za općinu Sanski Most, u sklopu širokog i sistematičnog napada Vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine, teritorijalne odbrane, pripadnika milicije i paravojnih

formacija na civilno stanovništvo, muslimanske i hrvatske nacionalnosti, a na širokom području Bosanske Krajine, uključujući napad na područje općine Sanski Most, koji je započeo 19. aprila 1992. godine oružanim napadom na zgradu općine Sanski Most, a nastavio od 25. maja 1992. godine lišavanjem slobode intelektualaca, milicionara, politički angažovanih Hrvata i Muslimana, njihovim zatvaranjem u Stanicu javne bezbjednosti u Sanskom Mostu, a potom oružanog napada na naselja Muhići Mahala, Otoke te sela Hrustovo, Vrhpolje i druga područja općine u kojima su pretežno živjeli Muslimani i Hrvati, prilikom kog napada su granatirani civilni objekti, svo stanovništvo istjerano iz svojih domova koji su zapaljeni i pljačkani, a istjerano civilno stanovništvo odvođeno na mjesta gdje su sakupljani i razdvajani, a potom zatvarani u formirane zatočeničke objekte u Sanskom Mostu kao što je Stanica javne bezbjednosti, Osnovna škola "Hasan Kikić", garaže fabrike "Betonirka", Sportska dvorana Srednjoškolskog centra i druge objekte gdje su zatočeni muškarci bili izloženi fizičkom i psihičkom zlostavljanju, a zatim veliki broj zatočenika Hrvata i Muslimana transportovan u logor "Manjača" na Manjači, koji se nalazio na području općine Banja Luka, pa znajući za takve napade učestvovao u njima tako što je:

1. U periodu od maja do avgusta mjeseca 1992. godine sam ili zajedno sa Martić Milanom i drugim pripadnicima vojske i milicije zatvarao u zatočeničke objekte i mučio zatočene civile, a posebno u garažama "Betonirka", među kojima [REDACTED] na način da ih je pesnicama, nogama, gumenom palicom i drugim predmetima udarao po svim djelovima tijela, tjerao ih da se između sebe tuku, pa je na to prisilio [REDACTED] prijetio [REDACTED] da će mu nožem odrezati dijelove tijela, te ih na drugi način vrijeđao, nanoseći im tešku tjelesnu i duševnu patnju i bol.

2. U periodu juni i juli mjesec 1992. godine zajedno sa drugim pripadnicima vojske i milicije među kojima su i Šaović Dušan zvan "Njunja", Mudrinić Dušan zvan "Medeni", Krunić Milorad, Vujanić Drago, učestvovao u odvođenju civila koji su bili zatočeni u Stanici javne bezbjednosti, garažama "Betonirka", OŠ "Hasan Kikić", Sportskoj dvorani Srednjoškolskog centra, u logor "Manjača" na način da su pretrpavali kamione u koje su tukući ih, iscrpljene utjerivali, a nakon dolaska u logor "Manjača" prilikom izlaska iz kamiona formirali špallr za tuču na koji način su mučeni svi koji su izašli iz kamiona pa je i:

2a. Dana 06.06.1992. godine nakon što je kamion zatočenih civila stigao pred logor na Manjači zajedno sa licima iz tačke 2. prilikom izlaska iz kamiona, od ostalih zatvorenika izdvojili, njih oko sedam među kojima i [REDACTED] [REDACTED] pretukli ih na posebno surov način, udarajući ih rukama, nogama, kundacima, palicama, po svim dijelovima tijela, nanoseći im tako teške povrede od kojih su ostali nepomično ležati u krvi, nakon čega su njihova tijela vratili u kamion i odvezli ih u nepoznatom pravcu od kada im se gubi svaki trag.

2b. Dana 11.06.1992. godine nakon što je kamion zatočenih civila stigao u logor na Manjači zajedno sa licima iz tačke 2. dok su premlaćivali zatvorenike koji su izlazili iz kamiona, pretukao [REDACTED] zvan [REDACTED] nogama i rukama po svim dijelovima tijela, a zajedno sa Krunić Miloradom zvan "Mićo" na brutalan način pretukao izvjesnog [REDACTED] kojeg su zatim ubacili u kamion i zajedno sa još oko pet zatočenih civila među kojima su [REDACTED] izvjesni [REDACTED] iz naselja Otoke odvezli u nepoznatom pravcu od kada im se gubi svaki trag.

2c. Dana 07.07.1992. godine zajedno sa licima iz tačke 2., zatočenike iz garaža "Betonirka", radi odvođenja u logor „Manjača“, potrpali u jedan kamion, njih oko šezdeset, gdje nisu imali prostora, nego su bili natrpani jedan na drugog, te ih zatvorili pod ceradu kamiona koju zatvorenici nisu smjeli podići zbog prijetnje naoružanih u pratnji, a usljed velike vrućine, povreda i iscrpljenosti, najmanje devetnaest zatočenika se ugušilo među kojima su [REDACTED], pa kada je po dolasku pred logor "Manjača", uprava logora odbila primiti takve zatvorenike, vraćeni su u kamion i odvezeni nazad u Sanski Most, čija su tijela eksumirana i identifikovana u masovnoj grobnici „Ušće Dabar“ u Sanskom Mostu.

2d. Istoga dana kao pod tačkom 2c. kada su ugušeni zatočenici koji su odvođeni u logor "Manjača" vraćeni u kamion, osumnjičeni i drugi iz naoružane pratnje zatočenika nisu upravi logora predali zatočenike koji su pokušali pomoći, ljudima koji su se gušili, nego su njih oko šest, među kojima [REDACTED] odveli u nepoznatom pravcu od kada im se gubi svaki trag.

Dakle, u sklopu širokog i sistematičnog napada usmjerenog protiv civilnog stanovništva na području općine Sanski Most, znajući za takav napad i učestvujući u njemu izvršio, pomagao i podsticao progon Muslimana i Hrvata, a sve zbog njihove nacionalne, vjerske, političke i etničke pripadnosti,

Čime je :

Počinio krivično djelo zločin protiv čovječnosti iz člana 172.stav 1. tačka a),e),f) h) i k) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, u vezi člana 180. stav 1. istog Zakona.

Zbog toga:

P R E D L A Ž E M

I. Da se pred Sudom Bosne i Hercegovine, kao stvarno i mjesno nadležnim u ovom predmetu, nakon potvrđivanja optužnice, na glavni pretres pozovu:

- Tužilac Tužilaštva BiH,

- Osumnjičeni KOVAČEVIĆ NIKOLA, trenutno u pritvorskoj jedinici Suda BiH i njegov branilac, Đakić Ranko advokat iz Prijedora.

II. Da se provedu slijedeći dokazi:

a) Saslušanje u svojstvu svjedoka

1)

2)

3)

4)

5)

6)

7)

8)

9)

10)

11)

12)

13)

14)

15)

16)

17)

18)

c) Saslušanje svjedoka- vještaka:

- 1) Ramiz Čaldarević, Hifzi Bjelavca 8 Sarajevo
- 2) Boško Dr.Grubiša, Zdravstvena ordinacija Veljke Milankovića bb. Prnjavor;
- 3) Stanko Dr. Erceg, Dom zdravlja Modriča.

d) Da se izvrši uvid u slijedeće dokaze:

- 1) Fotografije osumnjičenog Kovačević Nikole skenirane sa pasoša i lične karte;
- 2) Fotografije osumnjičenog iz ratnog perioda;
- 3) Akt MUP CJB Banja Luka upućen SJB Prijedor, broj:10-1-137/05 od 22.11.2005. godine;
- 4) Prepis Rješenja CJB Prijedor o promjeni ličnog imena Kajtez Daniluška, broj :14-09/1-203-23 od 25.09.1996. godine.
- 5) Akt Kriznog štaba Srpske opštine Sanski Most, broj: 5/92 od 21.04.1992. godine, srpskoj novinskoj agenciji „Srna“;
- 6) Zaključci sa sastanka Kriznog štaba Srpske opštine Sanski Most broj: 7/92 od 22.04.1992. godine - o zaduženjima članova Kriznog štaba i angažovanju Srpskih odbrambenih snaga, SOS-a;
- 7) Akt Kriznog štaba Srpske opštine Sanski Most, broj: 7/92 od 22.04.1992. godine – kojim se obavještava Srpska TO Srpske opštine Sanski Most o zaključku Kriznog štaba Srpske opštine Sanski Most da se Srpske

odbrambene snage – SOS stavljaju na raspolaganje i komadantu Srpske TO kao specijalne jedinice Srpske TO;

- 8) Proglas štaba Srpskih odbrambenih snaga – SOS od 13.04.1992. godine otpremljen faxom 85-666;
- 9) Proglas SOS Sanski Most, broj: 5/92 od 30.05.1992. godine upućen Kriznom štabu SO Sanski Most;
- 10) Izvještaj o radu i aktivnostima SOS-a kao interventnog voda u sklopu 6. Krajiške brigade u periodu 01.05.1991. – 16.09.1992. godine od 16.09.1992. godine.
- 11) Isti izvještaj kao pod rednim brojem 10 sačinjen u rukopisu od neidentifikovanog skriptera;
- 12) Isti izvještaj kao pod rednim brojem 10 i 11 otpremljen sa faxes broj:85-666;
- 13) Izvještaj o aktivnostima SOS-a i učešću u borbenim dejstvima po planu 6. Krajiške brigade, broj: pov: 9/92 od 04.09.1992. godine otpremljen sa faxes broj 85-666;
- 14) Stranice 77 i 78 telefonskog imenika 079 čvornog područja Sanski Most od 1990 godine, a gdje se nalazi broj 85-666 kao korišten u Opštinskom sekretarijatu za Narodnu odbranu - Centar za obaveštavanje;
- 15) Zabilješke predsjednika Kriznog štaba Srpske opštine Sanski Most Rašula Nedeljka;
- 16) Spisak pripadnika SOS-a;
- 17) Pismo pisano rukopisom Kovačević Nikole potpisano kao od D. Kajtez „Zdravo brate Vlado i ostala gospodo“;
- 18) Nalaz i mišljenje vještaka gosp. Ramiza Čaldarevića grafološkog vještačenja rukopisnog sadržaja pisma pod rednim brojem 28;
- 19) Foto-dokumentacija grafološkog vještačenja rukopisnog sadržaja pisma pod rednim brojem 28 sa nespornim rukopisom;
- 20) Prateća dokumentacija uz grafološko vještačenje (6 akta);
- 21) Zaključci Kriznog Štaba Srpske opštine Sanski Most broj: KŠ-23/92 od 22.05.1992. godine;
- 22) Zapisnik sa 12. sjednice Izvršnog odbora SO-e Sanski Most održane 22.08.1992. godine;
- 23) Zaključak Izvršnog odbora SO Sanski Most, broj: 01-012-46 od 26.11.1992. godine donesen na 4. sjednici – kojim se povjerenicima po mjesnim područjima nalaže da utvrde ko od građana muslimanske i hrvatske nacionalnosti ne može platiti obaveze koje se traže prilikom napuštanja teritorija opštine;
- 24) Zaključak Izvršnog odbora SO Sanski Most broj: 01-012-40/ od 21.10.1992. godine sa 3. sjednice – kojim se prihvata izvještaj Komisije za preseljavanje, iseljavanje i doseljavanje stanovništva na područje opštine Sanski Most;

- 25) Zaključak vanredne sjednice izvršnog odbora SO Sanski Most broj: 01-012-33/2 od 02.09.1992. godine – da se organima vlasti omogući da sprovede vlast preko komande 6. Krajiške brigade i SJB Sanski Most;
- 26) Naredba komadanta 6. Krajiške brigade, pukovnika Basara Branka kojom se naređuje da se komanda brigade 27. i 28. avgusta 1992. godine razmjesti u prostorije hotela "Sanus" u Sanskom Mostu;
- 27) Izvještaj o radu Opštinskog štaba Civilne zaštite za period od 15.07. – 15.10.1992.;
- 28) Depeša SJB Sanski Most broj: 11-14-1288/92 od 17.08.1992. godine upućena CSB-i Banja Luka – kojom se traži upustvo o postupku izdavanja dozvola za boravak licima muslimanske i hrvatske nacionalnosti;
- 29) Depeša SJB Sanski Most broj: 11-14-1227/92 od 17.06.1992. godine upućena CSB-i Banja Luka – za određivanje statusa zatvora formiranih u Sanskom Mostu;
- 30) Akt SJB Sanski Most broj: 11-14-54/92 od 20.07.1992. upućen CSB-i Banja Luka u prilogu izvještaj o radu SJB Sanski Most za prvih šest mjeseci 1992. godine;
- 31) Akt SJB Sanski Most upućen CSB-i Banja Luka broj: 11-14 od 05.08.1992. godine;
- 32) Spisak lica zarobljenih u ratnim operacijama na području opštine Sanski Most od 18.05. do 06.06.1992. godine;
- 33) Spisak zarobljenih lica u ratnim operacijama na području Srpske opštine Sanski Most;
- 34) Spisak najekstremnijih lica sa područja Sanskog Mosta;
- 35) Rukopis o obradi lica neidentifikovanog skriptera;
- 36) Podaci o zadržanim licima u rukopisu neidentifikovanog skriptera;
- 37) Spisak lica nesrpske nacionalnosti u rukopisu sa oznakama pored imena neidentifikovanog skriptera;
- 38) Akt SJB Sanski Most, broj: 11-14-31/92 od 06.06.1992. godine upućen komandi vojnog poligona „Manjača“;
- 39) Akt SJB Sanski Most, broj: 11-14-sl od 23.08.1992. godine vojno-istražnim organima „Manjača“;
- 40) Potvrda SJB Sanski Most, broj: 11-14-sl od 23.08.1992. godine vojno-istražnim organima „Manjača“;
- 41) Službena zabilješka sačinjena u prostorijama SJB Sanski Most, povodom informativnog razgovora obavljenog sa [REDACTED] od 06.06.1992. godine;
- 42) Službena zabilješka sačinjena u prostorijama SJB Sanski Most povodom informativnog razgovora obavljenog sa [REDACTED] od 25.06.1992. godine;

- 43) Službena zabilješka sačinjena u prostorijama logora „Manjača“ povodom informativnog razgovora obavljenog sa [REDACTED] od 26.08.1992. godine;
- 44) Službena zabilješka sačinjena dana 04.07.1992. godine povodom informativnog razgovora obavljenog sa [REDACTED]
- 45) Službene zabilješke o obavljenim informativnim razgovorima sa pritvorenim licima u inkriminisanom periodu (42 zabilješke);
- 46) Spisak u rukopisu „Manjača“ od 03.07. - 05.07.1992. godine neidentifikovanog skriptera;
- 47) Spisak u rukopisu „Manjača“ od 21.07. – 24.07.1992. godine neidentifikovanog skriptera;
- 48) Depeša SJB Sanski Most, broj: 11-14/01-1286/92 od 14.08.1992. godine CSB-i Banja Luka;
- 49) Depeša SJB Sanski Most broj: 11-14/01-1316/92 od 09.09.1992. godine upućena CSB-i Banja Luka – obavještava se da radnici milicije vrše obezbjeđenje zarobljenika u centru Manjača i predlaže da poslove obezbjeđenja na Manjači preuzme SJB Prijedor.;
- 50) Depeša CSB-i Banja Luka broj: 11-1/01-OD-439 od 19.08.1992. godine upućena SJB Sanski Most – potrebno je da se u u vojni logor „Manjača“ upute operativni radnici sa prikupljenom dokumentacijom i da naprave selekciju zarobljenih lica;
- 51) Naredba komande 6. Partizanske brigade, broj: 1-29/92 od 06.09.1992. godine do 09.09.1992. sa izvještajem komandira grupe;
- 52) Fax sa brojem: 07011606 od 30.11.1992. godine PRESS B. Luka na broj: 07811000;
- 53) Foto-dokumentacija zatočeničkih objekata na području Sanskog Mosta koje tretira optužnica sa planom grada S. Most, broj: 264/05 od 21.10.2005. godine;
- 54) Uviđaj ljebarske komisije u sastavu [REDACTED] sa spiskom lica koja su umrla od ugušenja;
- 55) Zapisnik Kantonalnog suda u Bihaću, broj: Kri-44/01 od 24.09.2005. godine o ekshumaciji iz masovne grobnice na lokalitetu „Ušće Dabar“;
- 56) Skica lica mjesta broj: 51/01 ekshumacije „Ušće Dabar“;
- 57) Akt Policijske uprave 3, Sanski Most, broj: 05-6/03-611/05 od 14.09.2005. godine;
- 58) Službena zabilješka, koju je sačinio Krnić Milorad od 11.06.1992. godine;
- 59) Nalaz DNK analize broj: ICMP 245/02 od 06.06.2002. godine i zapisnik o prepoznavanju na ime [REDACTED] od 31.07.2001. godine;
- 60) Nalaz DNK analize broj: ICMP 246/02 od 06.06.2002. godine i zapisnik o prepoznavanju na ime [REDACTED] od 17.06.2002. godine;

- 61) Nalaz DNK analize broj: ICMP 6297/05P od 15.09.2002. godine i zapisnik o prepoznavanju na ime ██████████ od 1.08.2002. godine;
- 62) Nalaz DNK analize broj: ICMP 248/02 od 06.06..2002. godine i zapisnik o prepoznavanju na ime ██████████ od 20.06.2002. godine;
- 63) Nalaz DNK analize broj: ICMP 241/02 od 06.06..2002. godine i zapisnik o prepoznavanju na ime ██████████ od 11.06.2002. godine;
- 64) Nalaz DNK analize broj: ICMP 253/02 od 06.06..2002. godine i zapisnik o prepoznavanju na ime ██████████ od 02.08. 2002. godine;
- 65) Nalaz DNK analize broj: ICMP 1175/02 od 06.06..2002. godine i zapisnik o prepoznavanju na ime ██████████ od 27.07. 2002. godine;
- 66) Nalaz DNK analize broj: ICMP 255/02 od 06.06..2002. godine i zapisnik o prepoznavanju na ime ██████████ od 06.06. 2002. godine;
- 67) Nalaz DNK analize broj: ICMP 257/02 od 06.06..2002. godine i zapisnik o prepoznavanju na ime ██████████ od 30.07. 2002. godine;
- 68) Nalaz DNK analize broj: ICMP 4042/04 od 04.08..2004. godine i zapisnik o prepoznavanju na ime ██████████ od 08.09. 2001. godine;
- 69) Nalaz DNK analize broj: ICMP 240/02 od 06.06..2002. godine i zapisnik o prepoznavanju na ime ██████████ od 27.07. 2001. godine;
- 70) Nalaz DNK analize broj: ICMP 1180/02 od 30.01.2003.. godine i zapisnik o prepoznavanju na ime ██████████ od 05.03. 2002. godine;
- 71) Nalaz DNK analize broj: ICMP 242/02 od 06.06..2002. godine i zapisnik o prepoznavanju na ime ██████████ od 11.06. 2002. godine;
- 72) Nalaz DNK analize broj: ICMP 247/02 od 06.06..2002. godine i zapisnik o prepoznavanju na ime ██████████ od 27.07. 2001. godine;
- 73) Nalaz DNK analize broj: ICMP 939/02 od 27.11..2002. godine i zapisnik o prepoznavanju na ime ██████████ od 30.04. 2003. godine;
- 74) Nalaz DNK analize broj: ICMP 243/02 od 06.06.2002. godine i zapisnik o prepoznavanju na ime ██████████ od 05.07. 2002. godine;
- 75) Nalaz DNK analize broj: ICMP 254/02 od 06.06.2002. godine i zapisnik o prepoznavanju na ime ██████████ od 25.08. 2001. godine;
- 76) Nalaz DNK analize broj: ICMP 256/02 od 06.06.2002. godine i zapisnik o prepoznavanju na ime ██████████ od 13.06. 2002. godine;
- 77) Nalaz DNK analize broj: ICMP 252/02 od 06.06.2002. godine i zapisnik o prepoznavanju na ime ██████████ od 26.07. 2001. godine;
- 78) Foto-dokumentacija broj: 170-01/01 od 08.09.2001. godine;
- 79) Foto-dokumentacija broj: 181-1/01. od 08.09.2001.godine;
- 80) Rješenje Općinskog Suda Sanski Most, broj: R-702/99. od 31.01.2001. godine o proglašenju umrlim ██████████

- 81) Rješenje Općinskog Suda Sanski Most, broj: R-388/98. od 31.08.1998. godine o proglašenju umrlim ██████████
- 82) Rješenje Općinskog Suda Sanski Most, broj: R -129/98. od 24.03.1999. godine o proglašenju umrlim ██████████
- 83) Rješenje Općinskog Suda Sanski Most, broj: R- 903/97. od 04.02.1998. godine o proglašenju umrlim ██████████
- 84) Rješenje Općinskog Suda Sanski Most, broj: R- 414/97. od 02.07.1997. godine o proglašenju umrlim ██████████
- 85) Rješenje Općinskog Suda Sanski Most, broj: R- 430/97. od 10.07.1997. godine o proglašenju umrlim ██████████
- 86) Rješenje Općinskog Suda Sanski Most, broj: R- 476/2000. od 22.12.2000. godine o proglašenju umrlim ██████████
- 87) Akt Udruženja logoraša Sanski Most (spisak logora na Općini Sanski Most i spisak registrovanih logoraša Sanski Most);
- 88) Naredba SDS-a Sarajevo od 29.10.1991. godine;
- 89) Zaključci Autonomne regije Krajina, broj: 03-297/92 od 08.05.1992. godine;
- 90) Zaključci Autonomne regije Krajina, broj: 03-299/92 od 09.05.1992. godine;
- 91) Uputstvo o organizovanju i djelovanju organa Srpskog naroda u Bosni i Hercegovini u vanrednim okolnostima, broj: 101-3 od 19.12.1991. godine;
- 92) Odluka Predsjedništva Republike Srpske o povratku iseljenih lica na teritoriju Srpske Republike Bosne i Hercegovine, (Sl.Glasnik Srpskog naroda u BiH od 08.06.1992.god.);
- 93) Deklaracija Skupštine srpskog naroda u Bosni i Hercegovini od 12.08.1992.godine o Državnom i političkom uređenju države, (Sl.Glasnik Srpske republike od 07.09.1992.god.);
- 94) Zakon o državljanstvu Srpskom, (Sl.Glasnik Republike Srpske od 18.12.1992.godine);
- 95) Ukaz o proglašenju Zakona o izbjeglicama, (Službeni Glasnik Republike Srpske od 30.04.1993.godine);
- 96) Odluka o strateškim ciljevima srpskog naroda u Bosni i Hercegovini (Službeni Glasnik Republike Srpske od 26.novembra.1993.god.);
- 97) Ustav Republike Srpske; (Sl. Glasnik Republike Srpske od 31.12.1992.god.) Djelimična odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine donesena na sjednici održanoj 28,29, i 30. januara 2000.godine;
- 98) Djelimična odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine donesena na sjednici održanoj 28, 29. i 30. januara 2000.godine;

- 99) Djelomične odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine donesene na sjednici održanoj 18. i 19. februara 2000. godine i od 18. i 19. avgusta 2000.godine u pogledu Ustava RS;
- 100) Djelimična odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine donesena na sjednici održanoj 30 juna. i 01. jula 2000.godine
- 101) Odluka Predsjedništva BiH o proglašenju ratnog stanja (Sl.List R BiH od 20.06.1992.godine)
- 102) Uredba o ukidanju dosadašnjeg Republičkog štaba teritorijalne odbrane i obrazovanju Štaba teritorijalne odbrane Republike Bosne i Hercegovine (Sl.List R BiH 09.04.1992.god.)
- 103) Izvod iz matične knjige umrlih na ime ██████████, broj: 05-13-3-663/05 od 19.12.2005. godine;
- 104) Zapisnik o saslušanju svjedoka ██████████ od 7.10.2005. godine;
- 105) Presuda ICTY (IT-00-398-40/01) sa optužnicom Biljana Plavšić
- 106) Presuda ICTY (IT-95-8) Duško Sikirica, Dragan Kulundžija i Damir Došen
- 107) Presuda ICTY (IT-97-30) Miroslav Kvočka, Mlađo Radić, Zoran Žigić i Dragoljub Prcać;
- 108) Presuda ICTY (IT-94-1) Duško Tadić;
- 109) Presuda ICTY (IT-02-61) Miroslav Deronjić;
- 110) Presuda ICTY (IT-95-9) Simo Zarić;
- 111) Presuda ICTY (IT-97/24) Milomir Stakić;

Rezultati istrage

Nakon provedene istrage protiv osumnjičenog Kovačević Nikole, zbog izvršenja krivično-pravnih radnji činjenično opisanih u dispozitivu ove optužnice, Tužilaštvo BiH je našlo, da se osumnjičeni u vrijeme izvršenja krivičnog djela zvao Kajtez Daniluško zvani „Dane-Četnik“ da je administrativno promjenio ime 25.09.1998.godine od kada se zove Kovačević Nikola i da postoji dovoljno dokaza da je osumnjičeni Kovačević Nikola počinio krivično djelo za koje se tereti, te je protiv istog podignuta optužnica zbog krivičnog djela zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka a),e),f),h) i k) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, u vezi člana 18o. stav 1. istog Zakona.

Iz dokaza provedenih u toku istrage prije svega na osnovu iskaza svjedoka očevidaca događaja, kao i drugih materijalnih dokaza, Sanski Most je bila općina gdje su razne nacionalne skupine složno živjele u zajedništvu. Bilo je

dosta prijateljstava koja su premošćavala etničke, vjerske i nacionalne granice.

Zategnutost je nastupila sa pojavom naoružanih i uniformisanih osoba mještana Sanskog Mosta, za koje se pričalo da odlaze na hrvatsko ratište među kojima je bio i osuimnjičeni. Postavljanjem eksploziva na objektima koji su vlasništvo osoba muslimanske nacionalnosti kao i insistiranjem SDS stranke na teritorijalnoj podjeli Sanskog Mosta, između tada vladajućih političkih stranaka SDS, SDA i HDZ.

Dana 15. aprila 1992. godine od milicionara Stanice javne bezbjednosti (SJB) je traženo da potpišu lojalnost srpskoj miliciji što je dovelo do napuštanja zgrade SJB, od strane milicionara hrvatske i muslimanske nacionalnosti, sa zgrade SJB se skida zastava SR BiH i postavlja Srpska. Čelnici SDA i HDZ te Hrvati i Muslimani koji su obavljali određene funkcije u opštinskim organima vlasti, kao i dotadašnji milicionari smještaju se u zgradu općine Sanski Most. U međuvremenu zgradu blokiraju lokalna jedinaica SOS-a, pripadnici rezervnog i redovnog sastava milicije, a formirani Krizni štab srpske opštine Sanski Most postavlja ultimatum da imaju napustiti zgradu ili da će biti granatirana. Dana 19. aprila 1992. godine po isteku ultimatumu zgrada opštine je granatirana, a civili koji su se nalazili u zgradi evakuisali su se u najvećem broju prema selu Šehovci. Zatim se na inicijativu Kriznog štaba srpske opštine Sanski Most održava sastanak sa predstavnicima SDA. Tako iniciranom sastanku su pored pretstavnika Kriznog štaba Rašula Nedeljka i Vrkeš Vlade prisustvovali i pretstavnici JNA general Talić pokovnik Zeljaja i pukovnik Hasotić, sa jedne strane i Kurbegović Redžo, Bahtić Zikrija, Begović Ibrahim, Karabeg Mirzet, Suad Šabić i Hasib Kamber kao pretstavnika ne-Srba sa druge strane. Tada je Muslimanima koji su pobjegli u selo Šehovce dozvoljeno da se vrate svojim kućama.

Krizni štab srpske opštine Sanski Most nastavlja da provodi odluke Autonomne regije Krajina (ARK) kao što je uspostavljanje kontrole nad lokalnim radiom, smjena Muslimana i Hrvata sa bitnih pozicija u opštinskim organima i drugim institucijama i organizacijama, istovremeno su upućivani pozivi na predaju oružja koji su iako, upućeni stanovništvu uopšte, provođeni samo prema Muslimanima i Hrvatima, a istovremeno je vršena distribucija naoružanja srpskom stanovništvu.

Dana 25. maja u jutarnjim satima pripadnici lokalne jedinice SOS-a, vojske, redovnog i rezervnog sastava milicije, počinju sa hapšenjem određenog broja intelektualaca članova SDA i HDZ koji su se nalazili na određenim funkcijama u opštinskim organima vlasti ili političkoj partiji, kao i milicionare muslimanske nacionalnosti te njihovom zatvaranju u zatvor Stanice javne bezbjednosti kojom prilikom su bili izloženi raznom fizičkom i psihičkom zlostavljanju. Preko radija Sanski Most pozivaju se svi čelni članovi SDA da se predaju. Nakon što su uhapšeni svi čelni ljudi SDA i HDZ počinju oružani napadi na naselja i sela Općine. Srpske snage su zatvorile hiljade hrvatskih i muslimanskih civila u zatočeničke centre formirane u Stanici javne bezbjednosti, Sportskoj dvorani Srednjoškolskog centra, Osnovnoj školi "Hasan Kikić", garažama u fabrici "Betonirka". Zatvorenike su čuvali milicija, vojnici lokalne jedinice srpske vojske ili Teritorijalne odbrane ili mješovite grupe njihovih pripadnika koji su nosili uniforme i obično bili naoružani automatskim puškama i drugim ličnim

naoruženjem. Psovali su zatvorenike nazivajući ih različitim pogrdnim imenima, oduzimali im novac i druge lične stvari. Pripadnicima lokalnih jedinica srpske vojske ili TO i lokalnim Srbima rutinski je dozvoljavan pristup u zatočeničke objekte, da tuku i na razne načine zlostavljaju i ponižavaju zatočeničke.

Možda su od najzloglasnijih zatočeničkih objekata bile garaže u krugu fabrike "Betonirka" u samim centru grada. U tri garaže veličine oko 6x4 metra bivalo je u svakoj zatvoreno do oko 30 zatočenika muškaraca civila hrvatske i muslimanske nacionalnosti koji su boraveći tu pod užasnim uslovima svakodnevno proživljavali brutalnosti kojima su sistematski bili podvrgavani. Zatočenici su često prisiljavani da veliku i malu nuždu obavljaju u garažama gdje su i boravili. Tokom ljetnih mjeseci garaže su bile zagušljive, prozori su bili zatvoreni, srednja garaža je bila bez prozora, a vrata su po naredjenju držana zatvorena.

Zatvorenici su prozivani na isljeđivanje, a stražar bi ih vodio u prostorije upravne zgrade koja se nalazila neposredno iza garaža. Isljeđivanja su se odvijala i danju i noću, ali su noćna bila posebno brutalna, kada bi neki zatvorenici bili i teško pretučeni. Postupak se razlikovao od zatvorenika do zatvorenika, a čini se da je više zavisio od grubosti pojedinog isljednika ili drugih koji su prisutni isljeđivanju, nego od ponašanja samog zatvorenika. Zatvorenici nisu prozivani samo na isljeđivanje, vrlo često bi se pojavili i uniformisani izvan zatvora i tukli ih u garažama ili prozivali određene zatvorenike iz garaža zatim ih napadali raznim predmetima i premlaćivali.

U Sportsku dvoranu Srednjoškolskog centra sa početkom napada na civilno stanovništvo dovođeni su žene, djeca i starci kojima je dozvoljeno da napuste Centar, ali ne da se vrata svojim kućama nego da idu u sela gdje je većinsko stanovništvo ne-Srpsko, a na koja će također kasnije biti izvršen napad.

Početkom juna mjeseca 1992. godine srpske vlasti uz oružanu pratnju lokalnih jedinica ili TO i milicije, zatočene civile odvođe u logor "Manjača" na području opštine Banja Luka. Vojnici i milicija bi formirali špalir kroz koji bi zatvoreni prolazili i tada ih premlaćivali, a potom trpali u kamione pod cerade. Bez obzira na njihovo zdravstveno stanje, uslove i trajanje putovanja nisu im dozvoljavali da otvore cerade, nisu im dali da ponese vodu niti bilo šta što bi im olakšalo put, a zbog iscrpljenosti, tjelesnih povreda, pretrpanosti i nesnosne vrućine nije bilo izvjesno da će svi preživjeti. Po dolasku na Manjaču prije nego što bi zatvorenici bili primljeni od uprave logora opet bi morali proći kroz špalir kojom prilikom bi bili premlaćivani. Neki od njih su posebno prozivani i odvajani, te na brutalan način tučeni, a neki samo izdvojeni. I jedni i drugi nisu prošli kapiju logora "Manjača" nego su odvedeni od strane pratnje iz Sanskog Mosta od kada se nekim zatvorenim osobama gubi svaki trag, a saslušani svjedoci u toku istrage među kojima su od nekih i bliski srodnici pretpostavljaju da su ubijeni.

Iz izjava svjedoka proizilazi da osobe koje su lišene slobode na način opisan u optužnici, nisu bili aktivno uključeni u neprijateljstva u relevantno vrijeme. Većina je odvedena iz svojih kuća i zatvorena od strane Srpskih snaga

za vrijeme napada na naselja gdje nije bilo nikakvog oružanog otpora. Shodno tome uživaju zaštitu pravila međunarodnog humanitarnog prava.

Veliki broj saslušanih svjedoka u toku istrage istakao je da je osumnjičeni Kovačević Nikola učestvovao u opisanom napadu na civilno stanovništvo, da se još prije otpočinjanja napada na civilno stanovništvo muslimanske i hrvatske nacionalnosti isticao kao osoba koja pripada određenoj grupi, za koju se sumnjalo da podmeće eksplozive na objekte vlasništvo Muslimana, da se kretao po gradu sa kokardom i da je bio jedan od onih koji je 1991. godine u toku napada JNA na Hrvatsku išao na to ratište, a sa početkom napada na civilno stanovništvo u Sanskom Mostu da je bio vrlo ekstreman prema osobama ne-Srpske nacionalnosti. Svjedok koji je inače bio njegov radni kolega opisuje osumnjičenog kao osobu koja se već sa početkom rata u Hrvatskoj isticala kao nacionalista i da se hvalio da je išao na obuku u Knin.

Ni osumnjičeni u svojoj odbrani ne negira da je postao pripadnik lokalne jedinice zvane SOS-e, ali o događajima koji su se desili ili radnjama koje mu se u inkriminisano vrijeme stavljaju na teret, ne govori gotovo ništa ili govori u kontekstu da je djelo počinio braneći se. Da je dolazio u neke od zatočeničkih objekata, ali da je pri tom pomogao nekim od zatočenih ljudi kao što je ██████████. Da je u zatočeničke objekte dolazio po naređenjima osoba među kojima su, Mirko Vručinić, Mićo Krunić iz Stanice javne bezbjednosti (SJB), kao i civilna vlast sa aktivnim učešćem Vlade Vrkeša i Rašula Nedeljka.

Činjenica je da se osumnjičeni među prvima angažovao u lokalnu jedinicu SOS-a, a koja je slijedila politiku SDS-a, kao i diskriminatorski način njenog ostvarivanja, te imajući u vidu cjelokupne okolnosti pod kojima se desio napad na civilno stanovništvo, angažovanost jedinice SOS-a, može se izvući zaključak da je osumnjičeni bio svjestan širokog i sistematičnog napada na civilno stanovništvo i to različite nacionalne, etničke, vjerske i političke pripadnosti od one kojoj on pripada, i da u okviru takvog napada uzima aktivnog učešća na način kako je to opisano u dispozitivu optužnice, te se u njegovim radnjama stiču sva obilježja krivičnog djela koje mu se optužnicom stavlja na teret.

Identitet osumnjičenog Kovačević Nikole potvrđuju svjedoci koji su osumnjičenog lično poznavali i prije inkriminiranih događaja, na način da im je u skladu sa članom 85. stav 3.ZKP-u BiH predočen niz fotografija među kojima se nalazila i fotografija osumnjičenog, a istražnu radnju prepoznavanja proveo tužilac.

Osumnjičeni Kovačević Nikola ranije poznat kao Kajtez Daniluško-Dane u skladu sa „Pravilima puta“ od strane Ureda tužioca ICTY na osnovu dostavljenih dokaza je svrstan u standardnu oznaku „A“, kao osoba za koju postoji dovoljno dokaza za razumnu sumnju da je počinio povrede međunarodnog humanitarnog prava.

Dokazi koji potkrepljuju stav tužilaštva da je osumnjičeni svojim radnjama počinio zločine protiv čovječnosti, čija je osobenost pored ostalog, širina ili sistematičnost napada, proizlaze i iz jurisprudencije Međunarodnog krivičnog

suda za bivšu Jugoslaviju u Hagu, i to iz presuda protiv počinitelja ratnih zločina počinjenih na prostorima Bosanske krajine, čiji je dio i Sanski Most općina u kojoj je počinjen zločin koji je predmet ove optužnice. Tako je pravomoćnim presudama protiv Biljane Plavšić (IT-00-39&40/1-S), protiv Duška Sikirice, Dragana Kulundžije, Damira Došena (IT-95-8), Miroslava Kvočke, Mlađe Radića, Zorana Žigića, Dragoljuba Prcaća, (IT-97-30), Duška Tadića (IT-94-1), prvostepene presude protiv Radoslava Brđanina (IT-99-36) i drugim, utvrđeno, da se u vrijeme kada su počinjeni zločini za koje se tereti osumnjičeni Kovačević Nikola na prostorima Zapadne Bosne odnosno Bosanske Krajine provodila jedna kampanja progona civilnog stanovništva. Njena namjera je bila da se iz općine Sanski Most kao i susjednih općina Prijedora, Ključa i drugih zauvijek uklone njihovi stanovnici ne-Srpske nacionalnosti bez obzira da li su aktivno učestvovali u neprijateljstvima.

Postojanje pravosnažnih presuda ICTY u kojima je utvrđeno da su na prostorima BiH, zločini protiv čovječnosti i progoni po nacionalnoj, vjerskoj i drugoj osnovi nad pripadnicima hrvatskog i muslimanskog naroda govore u prilog jedinom logičnom zaključku da se i u slučaju krivičnog djela koje je počinio osumnjičeni Kovačević Nikola nije radilo ni o kakvom izoliranom incidentu niti zločinu koji je bio izuzetak u tim ratnim vremenima, već da se radilo o jednom modelu ponašanja prema životu, slobodi i imovini civila, a koji je zasnovan na diskriminatornoj osnovi.

U presudama ICTY protiv Deronjić Miroslava (IT-02-61), Zarić Sime (IT-95-9) i Stakić Milomira (IT-97/24) utvrđena je uloga Kriznih štabova srpskog naroda, od kojih su neki transformisani u Krizne štabove SDS-a. Dokazano je da su Krizni štabovi bili dužni i da prate situaciju u opštinama, kao i šira politička, vojna i bezbjednosna zbivanja, te su se nedvosmisleno opredijelili za politiku stvaranja srpskih nacionalnih teritorija u Bosni i Hercegovini, a kasnije i za primjenu sile u cilju uklanjanja ne-Srba sa teritorija koje su bile proglašene srpskim. Treba naglasiti i činjenice koji proizlaze iz presude ICTY protiv Biljane Plavšić, koja je priznala krivnju pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju i za zločine protiv čovječnosti počinjene na prostorima Sanskog Mosta (dodatak uz optužnicu protiv Biljane Plavšić)

Jedan od elemenata koji krivičnom djelu zločini protiv čovječnosti daje karakter međunarodnog kaznenog djela jeste da se ono vrši uz sudjelovanje ili toleriranje od strane države ili neke političke organizacije, koja je de facto ili de iure imala političku moć. Ovaj kriterij propisan u odredbi člana 7. stav 2 a) Rimskog statuta, odnosno u članu 172. stav 2. tačka a) KZ BiH ispunjen je u konkretnom slučaju, što jasno proizlazi iz gore navedenih presuda MKSJ i drugih materijalnih dokaza koji se nalaze u spisu, a iz kojih se vidi da je na prostorima koje su držali bosanski Srbi za vrijeme rata u Bosni i Hercegovini (1992-1995 godina) od strane političkog i vojnog rukovodstva srpskog naroda vođena, diskriminatorna politika u odnosu prema Hrvatima i Muslimanima i drugom ne-Srpskom stanovništvu.

Smatramo da u spisu postoji dovoljno dokaza da je osumnjičeni Kovačević Nikola svjesno postupajući s diskriminatornom namjerom počinio i progon kao oblik zločina protiv čovječnosti, te da je radnje koje mu se optužnicom stavljaju na teret izvršio samo zbog pripadnosti žrtava određenoj nacionalnoj, vjerskoj, etničkoj skupini što proizlazi kako iz navedenih presuda tako i iz izjava brojnih svjedoka koji govore o progonu.

Cijeneći sve navedeno može se izvesti logičan zaključak da se u konkretnom slučaju radilo o rasprostranjenom i sistematičnom napadu usmjerenom protiv civilnog stanovništva, za koji je napad osumnjičeni znao, da je znao da je napad usmjeren protiv civilnog stanovništva ne-Srpske nacionalnosti i u kojim je aktivno učestvovao, izvršavajući, pomažući i podstičući takav napad te su time u njegovim radnjama ostvarena sva obilježja krivičnog djela Zločini protiv čovječnosti propisana u odredbi člana 172. stav a), e), f), h) i k) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine u vezi člana 180. stav 1 istog Zakona.

Materijal koji potkrepljuje navode optužnice

- 1) Akt Opšte službe za geodetske i imovinsko-pravne poslove Općine Sanski Most broj 06-31-2659/2005;
- 2) Zapisnik o saslušanju svjedoka (prepoznavanje) [REDACTED] – KT-RZ-31/05 od 30.11.2005.godine;
- 3) Zapisnik o saslušanju svjedoka (prepoznavanje) [REDACTED] – KT-RZ-31/05 od 29.11.2005.godine;
- 4) Zapisnik o saslušavanju svjedoka (prepoznavanje) [REDACTED] – KT-RZ-31/05 od 30.11.2005.godine;
- 5) Zapisnik o saslušavanju svjedoka (prepoznavanje) [REDACTED] – KT-RZ-31/05 od 30.11.2005.godine;
- 6) Zapisnik o saslušavanju svjedoka (prepoznavanje) [REDACTED] – KT-RZ-31/05 od 30.11.2005.godine;
- 7) Zapisnik o saslušavanju (prepoznavanje) - [REDACTED] KT-RZ-31/05 od 30.11.2005.godine;
- 8) Zapisnik o saslušavanju svjedoka (prepoznavanje) [REDACTED] – KT-RZ-31/05 od 29.11.2005.godine;
- 9) Zapisnik o saslušavanju (prepoznavanje) [REDACTED] – KT-RZ-31/05 od 01.12.2005.godine;
- 10) Fotodokumentacija za istražnu radnju prepoznavanja u smislu člana 85.stav 3 ZKP-BiH
- 11) Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Kovačević Nikole -Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 30.09.2005. godine;

- 12) Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Kovačević Nikole - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 01.10.2005. godine;
- 13) Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Kovačević Nikole -Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 31.10.2005. godine;
- 14) Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Kovačević Nikole -Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 04.11.2005. godine;
- 15) Zapisnik o saslušanju svjedoka [REDACTED] - Tužilaštvo BiH, KT-RZ-31/05 od 20.10.2005.godine
- 16) Zapisnik o saslušanju svjedoka [REDACTED] -Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 19.10.2005. godine;
- 17) Zapisnik o saslušanju svjedoka [REDACTED] - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 15.10.2005.godine;
- 18) Zapisnik o saslušanju svjedoka [REDACTED] - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 28.11.2005.godine;
- 19) Zapisnik o saslušanju svjedoka [REDACTED] - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 18.10.2005.godine;
- 20) Zapisnik o saslušanju svjedoka [REDACTED] - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 17.10.2005.godine;
- 21) Zapisnik o saslušanju svjedoka [REDACTED] - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 15.10.2005.godine;
- 22) Zapisnik o saslušanju svjedoka [REDACTED] - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 20.10.2005.godine;
- 23) Zapisnik o saslušanju svjedoka [REDACTED] - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 21.10.2005.godine;
- 24) Zapisnik o saslušanju svjedoka [REDACTED] - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 11.11.2005.godine;
- 25) Zapisnik o saslušanju svjedoka [REDACTED] - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 02.12.2005.godine;
- 26) Zapisnik o saslušanju svjedoka [REDACTED] - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 30.11.2005.godine;
- 27) Zapisnik o saslušanju svjedoka [REDACTED] - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 14.10.2005.godine;
- 28) Zapisnik o saslušanju svjedoka [REDACTED] - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 19.10.2005.godine;
- 29) Zapisnik o saslušanju svjedoka [REDACTED] - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 17.10.2005.godine;
- 30) Zapisnik o saslušanju svjedoka [REDACTED] - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 20.10.2005.godine;
- 31) Zapisnik o saslušanju svjedoka [REDACTED] - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 14.10.2005.godine;

- 32) Zapisnik o saslušanju svjedoka ██████████ - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 29.11.2005.godine;
- 33) Zapisnik o saslušanju svjedoka ██████████ - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 16.10.2005.godine;
- 34) Zapisnik o saslušanju svjedoka ██████████ - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 16.10.2005.godine;
- 35) Zapisnik o saslušanju svjedoka ██████████ - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 17.10.2005.godine;
- 36) Zapisnik o saslušanju svjedoka ██████████ - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 01.12.2005.godine;
- 37) Zapisnik o saslušanju svjedoka ██████████ - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 16.10.2005.godine;
- 38) Zapisnik o saslušanju svjedoka ██████████ Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 15.10.2005.godine;
- 39) Zapisnik o saslušanju svjedoka ██████████ - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 02.12.2005.godine;
- 40) Zapisnik o saslušanju svjedoka ██████████ - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 01.12.2005.godine;
- 41) Zapisnik o saslušanju svjedoka ██████████ - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 30.11.2005.godine;
- 42) Zapisnik o saslušanju svjedoka ██████████ - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 20.10.2005.godine;
- 43) Zapisnik o saslušanju svjedoka ██████████ - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 18.10.2005.godine;
- 44) Zapisnik o saslušanju svjedoka ██████████ - Tužilaštvo BiH KT-RZ-31/05 od 14.10.2005.godine;

Prijedlog za produženje pritvora:

Rezultati istrage i prikupljeni dokazi potvrđuju postojanje osnovane sumnje da je optuženi Kovačević Nikola počinio krivično djelo zločin protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačla a), f), e), h), k) Krivičnog zakona BiH u vezi člana 180. istog Zakona .

Bez obzira na činjenicu da se osumnjičeni dobrovoljno javio ovom Tužilaštvu smatram da postoje razlozi za određivanje pritvora predviđeni tačkom a) člana 132 ZKP-a BiH.

Osumnjičeni Kovačević Nikola ima dvojno državljanstvo, odnosno pored Bosansko-Hercegovačkog i državljanstvo Srbije i Crne Gore. Činjenica da u Sanskom Mostu gdje je živio, ne posjeduje nepokretnu imovinu, da je

nastanjen u Šabcu, na teritoriji SCG, da nije zaposlen, su okolnosti čine osumnjičenog potencijalnim bjeguncem na teritoriju SCG, u slučaju da bude pušten iz pritvora. U tom slučaju bio bi onemogućen njegov progon, a zbog poznate činjenice da državni organi Državne zajednice SCG po važećim propisima o ekstradiciji te države ne bi bili dužni da Bosni i Hercegovini izruče svog državljanina.

Bez obzira što se osumnjičeni dobrovoljno predao postoji opasnost da bi boraveći na slobodi mogao promijeniti mišljenje i ponovo se dati u bijeg.

Da je osumnjičeni sklon promjeni mišljenja u odnosu na njegov pritvor i krivični progon, upućuje i činjenica da je prilikom predaje izjavio da ima saznanja da se protiv njega vodi postupak u Banja Luci, ali da on ima povjerenje u Sud BiH, da želi da se postupak vodi pred tim Sudom, a iz kojih razloga odustaje od žalbe na Rješenje tog Suda o preuzimanju predmeta.

U međuvremenu mijenja mišljenje i podnosi molbu Sudu BiH da se predmet prebaci u Banja Luku jer bi to po njegovom mišljenju bilo bolje za njega.

Prilikom predaje osumnjičeni pokazuje volju da saraduje sa Tužilaštvom, a potom mijenja mišljenje i brani se šutnjom, da bi se poslije ponovno predomislio i nakon toga ponovo dao svoju odbranu.

Nadalje smatram da još uvijek postoje razlozi iz tačke b) i d) člana 132 ZKP-a, a koji su postojali i u vrijeme donošenja Rješenja o produženju pritvora.

Naročite okolnosti koje ukazuju da bi osumnjičeni mogao ometati krivični postupak boravkom na slobodi je činjenica što se još uvijek na slobodi nalaze saizvršioци i naredbodavci počinjenog krivičnog djela, a posebno članovi Kriznog štaba kao što je Vrkeš Vlado kojem se osumnjičeni obraćao svojim pismom dok je boravio u pritvoru u Banja Luci. Da je Vrkeš Vlado zajedno sa drugim pomenutim u pismu imao interesa da osumnjičeni ne boravi u pritvoru upućuje i činjenica da je osumnjičenom u Banja Luci ukinut pritvor, a da od 1993. godine egzistira optužnica po kojoj ni do danas nije završen postupak. Zbog toga se sasvim izvjesno može očekivati da bi osumnjičeni boravkom na slobodi mogao uticati na saizvršioce i prikivače.

Nadalje, činjenica da oštećeni i osumnjičeni imaju različita mjesta prebivališta, sama po sebi ne znači da je isključena mogućnost kontaktiranja osumnjičenog i oštećenih s obzirom da je već za svog boravka u pritvoru osumnjičeni pokušao stupiti u kontakt sa nekim osobama iz Sanskog Mosta.

Sve to ukazuje na mogućnost ometanja krivičnog postupka uticajem osumnjičenog kako na saizvršioce i pomagače, tako i na svjedoke ukoliko bi boravio na slobodi, čime su ispunjeni uslovi iz člana 132. tačka b) ZKP-a BiH

Nadalje, boravak na slobodi osumnjičenog zasigurno bi u velikoj mjeri, imajući u vidu činjenicu da se osumnjičeni tereti za krivično djelo za koje se može izreći kazna zatvora teža od 10 godina, a posebno kada se ima u vidu da je krivično djelo izvršeno na brutalan način, ubijanjem, premlaćivanjem, izazivanjem psihičke i fizičke patnje žrtve i drugim nečovječnim postupanjem

osumnjičenog , izazvao nesigurnost i nemir građana, posebno žrtava i njihovih porodica. Nesigurnost i nemir građana prouzrokovana boravkom osumnjičenog na slobodi bi sasvim izvjesno mogla izazvati strah od svjedočenja u postupku procesuiranja ratnih zločina. Treba imati u vidu da se radi o građanima čiji je lični integritet i ljudsko dostojanstvo izuzetno povrijeđeno usljed mučenja, nečovječnog, ponižavajućeg kažnjavanja i postupanja, osumnjičenog za teška kršenja normi međunarodnog humanitarnog prava.

Navedene okolnosti opravdavaju razlog za određivanje pritvora i iz tačke d) člana 132. ZKP-a BiH.

